

Actualiteitenrapportage Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd, 21 december 2020 (week 51)

Toename besmettingen, vooral in Groningen, Noord-Brabant en Drenthe (Verpleeghuizen, Gehandicaptensector)

Signalen

- Veel verpleeghuizen in de provincie Groningen hebben te maken met forse corona uitbraken. Daarom nemen verpleeghuizen nu alleen nog cliënten op die corona hebben. Voor cliënten die eigenlijk niet meer thuis kunnen blijven, maar geen corona hebben, zijn nu vrijwel geen plekken beschikbaar.
- GZ zorgaanbieders in de provincies Noord-Brabant en Drenthe kampen met een forse toename van het aantal besmettingen onder cliënten en zorgpersoneel. Een GZ-zorgaanbieder hanteert een opschalingsmodel dat in de zomer vastgesteld is. Ze hebben wel het gevoel dat de situatie onder controle is.

Continuïteit van zorg (verpleeghuizen, jeugd, eerstelijnsgezondheidszorg)

Signalen

- V&V zorgaanbieders geven nog steeds signalen af over de dilemma's die zij ervaren bij het coherteren van cliënten. Vooral bij cliënten met dementie heeft het uitplaatsen of isoleren op de kamer een grote impact of is het moeilijk uit te voeren. Meerdere zorgaanbieders melden dat zij dit afwegen en dan kiezen voor wonen als 'in gezinsverband'.
- Binnen de residentiële jeugdvoorzieningen is het onrustig door verveling en agressie onder jeugdigen. De jeugdhulpregio is in gesprek met onderwijs en kinderopvang om deze jongeren toch opvang te kunnen bieden.
- Er is een grote groep jongeren die nog geen jeugdhulp krijgt. Meer bekendheid is nodig aan bestaande mogelijkheden zoals luisterlijn of online chat voor jongeren om laagdrempelig hulp te krijgen.
- Paramedische praktijken leveren heel veel herstelzorg of alleen noodzakelijke zorg. Bij ergotherapeuten bestaat een substantieel deel van de cliënten uit ouderen. Door het sluiten van de praktijken van chiropractoren en osteopaten zijn er patiënten die niet geholpen kunnen worden door een andere zorgverlener. Deze groep patiënten lopen onnodig het risico verstoten te blijven van (noodzakelijke) zorg, waardoor schade kan optreden en achterstand ontstaat in de reguliere zorg.

Impact van aanscherping van de maatregelen (jeugd)

Signaal

- Jeugdhulpaanbieders zien verdere toename van kinderen met mentale problemen en stress in thuissituatie. Er zijn zorgen over kinderen in kwetsbare gezinnen. Er komt extra druk op de jeugdhulp, met name de jeugd GGZ. Ook vanuit het wijkteam zijn zorgen over de instroom en het zicht op kwetsbare kinderen omdat scholen normaliter een signalerende functie hebben. Door het sluiten van scholen krijgen jeugdigen ook minder hulp, doordat sommige hulp vanuit school wordt verleend, wat nu niet doorgaat.

Vaccineren (gehandicaptensector, verpleging & verzorging, geestelijke gezondheidszorg)

Signalen

- GGZ-zorgaanbieders maken zich zorgen over de vaccinatiestrategie. Bepaalde groepen GGZ-patiënten (bv van psycho-geriatrische afdelingen en EPA-afdelingen) en de daaraan verbonden medewerkers zouden ook met voorrang gevaccineerd moeten worden.
- Meerdere V&V zorgaanbieders worstelen met medewerkers die vanwege geloof of andere overtuigingen niet willen vaccineren. Zij maken zich ook zorgen over de gevolgen van de keuzes die medewerkers maken voor de samenwerking in de teams. Zorgaanbieders organiseren een moreel beraad waar medewerkers hun overwegingen met elkaar kunnen delen zonder een oordeel uit te spreken over hoe de ander denkt.
- Enkele V&V zorgaanbieders verwachten dat het ziekteverzuim onder medewerkers na vaccinatie toe zal nemen vanwege mogelijke bijwerkingen zoals koorts. Dit ziekteverzuim kan gevolgen hebben voor de continuïteit van de zorg. Zeker wanneer veel medewerkers van eenzelfde organisatie tegelijkertijd gevaccineerd worden.

- Ook GZ- zorgaanbieders treffen voorbereidingen voor het vaccineren. De IGJ hoort voorbeelden van twee zorgaanbieders in Zuid-Holland die samen verkennen hoe zij huisartsen kunnen inschakelen en gebruik kunnen maken van bureaus die gewoonlijk griepvaccinaties geven. Of een andere zorgaanbieder die voor het vaccineren het team snelsten van zijn organisatie wil inzetten.

Opvallende punten na uitvraag onder patiënten/cliëntenorganisaties (PCO)

1. Een aantal verpleeghuizen heeft bekendgemaakt dat cliënten die voor de Kerst mee naar huis worden genomen, na het familiebezoek 10 dagen op de eigen kamer in quarantaine worden geplaatst, ongeacht of er sprake is van een positieve test.
2. Er zijn veel zorgen over overbelasting van mantelzorgers nu veel mantelzorgers dag en nacht in touw zijn. Mantelzorgers zijn bang om ziek te worden, want hoe moet het dan met hun naaste. Ze kiezen voor zelfisolatie. Op de lange duur wordt dat moeilijk. Daarnaast zijn mantelzorgers als 'zorgouders' (ouders van kinderen met gedragsproblematiek) en mantelzorgers onder migrantengroepen, helemaal niet in beeld.
3. Regeling voor gratis verstrekking PBM aan mantelzorgers blijkt nog steeds niet bekend bij huisartsen en apothekers.
4. 'Reguliere' behandelingen/ingrepen worden afgezegd door assistente zonder medische onderbouwing naar de patiënt toe (bijvoorbeeld: wat zijn de gevolgen van het uitstel) en zonder perspectief voor het vervolg in de tijd.
5. PCO's signaleren grote regionale verschillen in de inventiviteit om tot zorgalternatieven te komen zoals het bijscholen van huishoudelijke hulpen om met cliënten te kunnen wandelen e.d.. Er zijn ook regio's waarin helemaal geen creativiteit wordt getoond om met alternatieven te komen.
6. Jeugdzorg gaat in principe door tijdens de nieuwe lockdown, maar vertrouwenspersoon signaleren wel grote verschillen tussen instellingen en zelfs tussen locaties van eenzelfde instelling. Ook zijn er zorgen of mensen zich wel veilig voelen, nu blijkt dat jeugdigen wel verspreiders kunnen zijn van het virus. Men wil geen rigide bezoekenregelingen of ouders die uit angst daarvoor kinderen uit instelling weghalen, zoals in eerste golf.